

prima instanță: V. Puica

dosarul nr. 2ra-1001/18

instanța de apel: L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu

DECIZIE

4 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Galina Stratulat
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din Republica Moldova, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Sindicatului Colaboratorilor Organelor de Forță din Republica Moldova, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la recalcularea și achitarea diferenței bănești de indemnizație unică la concediere și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, prin care a fost admisă cererea de apel declarată de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, casată integral hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 noiembrie 2016 și adoptată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată

constată:

La 25 mai 2016, Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM cu privire la recalcularea și achitarea diferenței bănești de indemnizație unică la concediere și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă, membri ai Sindicatului Penitenciar mun. Bender, s-au adresat la Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM cu solicitarea de implicare în soluționarea problemelor apărute în rezultatul încălcării drepturilor și intereselor lor de către colaboratorii contabilității Instituției Penitenciare nr. 12 din mun. Bender.

Comunică că Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă, prin Ordinul Ministerului Justiției al RM nr. 181 din 7 aprilie 2014, au fost eliberați din sistemul penitenciar în rezerva Organelor de Forță a RM.

Având în vedere prevederile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la sistemul penitenciar, menționează că colaboratorilor sistemului penitenciar li se acordă o indemnizație unică, al cărei quantum variază în funcție de vechimea calendaristică pentru stabilirea pensiei, după cum urmează:

- de la 10 până la 15 ani calendaristici – 8 salarii lunare, pentru Igor Jalbă;
- de la 15 până la 20 de ani calendaristici – 10 salarii lunare, pentru Alexandru Tărăcilă.

Menționează că în baza certificatelor perfectate de contabilitatea Instituției Penitenciare nr. 12 din mun. Bender și prezentate Direcției Finanțe a Departamentului Instituțiilor Penitenciare a Ministerului Justiției al RM, pentru calcularea pensiei, salariul lunar constituie:

- pentru Igor Jalbă – 8411,66 lei;
- pentru Alexandru Tărăcilă – 7864,42 lei.

Afirmă că în baza actelor menționate, indemnizația de concediere ar constitui:

- pentru Igor Jalbă – 67293,30 lei;
- pentru Alexandru Tărăcilă – 78644,20 lei.

Remarcă că în procesul de efectuare a calculelor, contabilitatea Instituției Penitenciare nr. 12 din mun. Bender a încălcat cerințele prevăzute de art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la sistemul penitenciar și nu a inclus în salariul lunar calculat pentru pensie, suplimentul lunar stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006, prin care efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din mun. Bender, precum și colaboratorilor detașați în aceste instituții se acordă o indemnizație lunară în mărime de până la 1,5 salarii de funcție corespunzătoare categoriei de salarizare stabilite, utilizând anual, în acest scop 18 fonduri lunare de salarizare, calculate în raport cu salariile de funcție.

Evidențiază că contabilitatea Instituției Penitenciare nr. 12 din mun. Bender nu a achitat indemnizație de concediere, colaboratorilor pensionați în sumă totală de 35855 lei și anume:

- pentru Igor Jalbă – 15623,30 lei;
- pentru Alexandru Tărăcilă – 20231,70 lei.

Relatează că în conformitate cu prevederile art. 166 alin. (2) lit. h) CPC, respectând procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară, Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM prin scrisoarea nr. 1/15-15/84 din 15 octombrie 2015 s-a adresat Directorului Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RMcu solicitarea de a contribui la înlăturarea încălcărilor legislației de către pârât, însă până în prezent nu a primit niciun răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 12, 21 din Legea sindicatelor, recomandărilor CEDO, din Legea internațională a sindicatelor militarilor, art. 73, 241, 242, 278 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM să efectueze recalcularea indemnizației

unice de concediere și să achite datoria pentru sumele de bani neachitate în beneficiul foștilor colaboratori ai Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM, Alexandru Tărăcilă – 20231,70 lei și Igor Jalbă – 15623,30 lei, în total 35855 lei, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei pentru fiecare.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 noiembrie 2016 a fost admisă acțiunea parțial, încasat de la Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Alexandru Tărăcilă – 16875 lei, diferența indemnizației unice neachitată.

A fost încasat de la Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Igor Jalbă – 15000 lei, diferența indemnizației unice neachitată.

Au fost respinse pretențiile Sindicatului Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă despre încasarea despăgubirilor morale, ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 a fost admisă cererea de apel declarată de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM, casată integral hotărârea primei instanțe și adoptată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 29 martie 2018, Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate cu trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a fost indusă în eroare de către reprezentantul intimatului.

Menționează că prin cererea de chemare în judecată, Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM a solicitat efectuarea recalculării indemnizației unice de concediere, dar nu a recalculării pensiei.

Susține că reprezentantul intimatului induce în eroare instanța de apel prin faptul că Instituțiile Penitenciare sunt subdiviziuni ai Departamentului Instituțiilor Penitenciare de sine stătătoare și independente.

Remarcă că toate calculele sunt efectuate de Direcția Financiară a Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Mai mult ca atât, toți colaboratorii Instituțiilor Penitenciare sunt angajați și eliberați din funcție numai prin ordinul Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Obiectează că nu a primit citație pentru ședința instanței de apel stabilită pentru data de 21 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 ianuarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 151), însă careva date care ar confirma recepționarea acestuia de către părți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, este depus în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Actele cauzei denotă că înaintând acțiunea în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă, a solicitat obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM să efectueze recalcularea indemnizației unice de concediere și să achite datoria pentru sumele de bani neachitate în beneficiul foștilor colaboratori ai Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM, Alexandru Tărăcilă – 20231,70 lei și Igor Jalbă – 15623,30 lei, în total 35855 lei, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei pentru fiecare.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a încasat de la Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Alexandru Tărăcilă – 16875 lei, diferența indemnizației unice neachitată. A fost încasat de la Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Igor Jalbă – 15000 lei, diferența indemnizației unice neachitată. Au fost respinse pretențiile Sindicatului Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă despre încasarea despăgubirilor morale, ca neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM, instanța de apel I-a admis, a casat integral hotărârea primei instanțe și a adoptat o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de recurs, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel neîntemeiat a dispus respingerea acțiunii Sindicatului Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM, ca fiind înaintată împotriva unui pârât necorespunzător.

Astfel, la caz, este de principiu că Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă, prin cererea de chemare în judecată pretinde la *obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM* să efectueze recalcularea indemnizației unice de concediere și să achite datoria pentru sumele de bani neachitate în beneficiul foștilor colaboratori ai Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM, Alexandru Tărăcilă – 20231,70 lei și Igor Jalbă-

15623,30 lei, în total 35855 lei, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei pentru fiecare.

Judecând apelul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al RM, instanța de apel însă într-un mod incert a reținut ca temei de respingere a acțiunii faptul că acțiunea este înaintată împotriva pârâtului necorespunzător, dat fiind faptul că tabelele de pontaj și certificatele de salarizare ale lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă au fost perfectate de către contabilitatea Penitenciarului nr. 12 mun. Bender și că Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă încasau salariu de la penitenciarul respectiv, prin urmare Penitenciarului nr. 12 din mun. Bender îi revine calitatea procesuală de pârât.

Or, ajungând la o astfel de concluzie, instanța de apel a trecut cu vederea prevederile art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996, *în vigoare la acel moment*, potrivit cărora finanțarea sistemului penitenciar se face cu destinație specială de la bugetul de stat, *prin Departamentul instituțiilor penitenciare*, în baza normativelor aprobate de Guvern, mijloacele indicându-se la o poziție distinctă în bugetul de stat, precum și pe contul mijloacelor obținute din activitatea de producție și al altor mijloace speciale.

Mai cu seamă la acest segment se va evidenția că instanța de apel a trecut cu vederea și faptul că prin Ordinul Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 198 din 15 octombrie 2008, s-a stabilit salarizarea efectivului de trupă și grupului de comandă al subdiviziunilor Departamentului Instituțiilor Penitenciare (f. d. 58-63).

Astfel fiind, este cert că instanța de apel, fără a intra în esență și fără a supune aprecierii cuvenite pretențiile formulate în prezentul litigiu în raport cu prevederile legale sub imperiul căror urmează a fi judecat prezentul litigiu, s-a limitat într-un mod confuz la mențiunea că Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă, a înaintat acțiunea împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare, care nu este pârâtul corespunzător.

Mai mult, constatând astfel, instanța de apel a omis și prevederile pct. 6 al Anexei nr. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006, privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, pe care și-a întemeiat acțiunea Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă, potrivit cărora se acordă *Departamentului Instituțiilor Penitenciare* dreptul de a stabili pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender, precum și colaboratorilor detașați în aceste instituții o indemnizație lunară în mărime de până la 1,5 salarii de funcție corespunzătoare categoriei de salarizare stabilite, utilizând anual, în acest scop, 18 fonduri lunare de salarizare, calculate în raport cu salariile de funcție.

Așa dar, în conexiunea celor relatate se constată că concluzia instanței de apel cu privire la respingerea acțiunii Sindicatului Colaboratorilor Organelor de Forță din Republica Moldova, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, ca fiind depusă împotriva pârâtului necorespunzător este

neîntemeiată, fiind cert că instanța de apel a interpretat și aplicat incorect dispozițiile legale incidente.

Or, în temeiul prevederilor enunțate, Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din Republica Moldova, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă corect a înaintat acțiunea împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

Pentru considerentele expuse, se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, or instanța de apel nu s-a expus cu privire la fondul cererii de apel declarate de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din Republica Moldova, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Sindicatului Colaboratorilor Organelor de Forță din Republica Moldova, în interesele lui Alexandru Tărăcilă și Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la recalcularea și achitarea diferenței bănești de indemnizație unică la concediere și repararea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului în fond, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Galina Stratulat

Ala Cobăneanu